

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LII. — Izdan in razposlan 9. dne maja 1915.

Vsebina: (Št. 113—115.) 113. Ukaz, da se zagotovi preskrbovanje z mesom. — 114. Ukaz, s katerim se omejuje klanje goved in svinj. — 115. Ukaz o trgovini z živino.

113.

**Ukaz ministra za notranje stvari
v porazumu s trgovinskim mini-
strom in s poljedelskim ministrom
z dne 8. maja 1915. l.,**

da se zagotovi preskrbovanje z mesom.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za dobo, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Prodajati meso, sirovo ali pripravljeno (kuhan, pečeno, prekajeno i. dr.) ter obrtniško oddajati jedila, ki so docela ali deloma iz mesa, je dovoljeno le ob petih dnevih v tednu.

Z mesom se umeva v tem ukazu govedina, teletina, svinjina in kurje meso, izvzemši klobarsko blago in notranje organe zaklanih živinčet, n. pr. pljuče, jetra, ledvice, trebušno mast, možgane i. dr.

§ 2.

Politično deželno oblastvo naj določi in javno naznani dneve, ob katerih je dovoljeno prodajati meso in obrtniško oddajati mesene jedi.

§ 3.

V čisto posebnega ozira vrednih primerih; zlasti za zdravilnice, lahko dovoli politično okrajno oblastvo ali oblastvo, ki ga določi, od primera do primera na prošnjo izjeme od določil §§ 1 in 2.

Obrtniki, ki oddajajo meso drugim osebam na podstavi takega dovoljenja, morajo pisati knjigo zabeležnico, iz katere mora biti razvidno oblastvo, ki je podelilo dovoljenje, ime in stanovališče stranke ter množina in vrsta mesa, ki se je oddala vsaki stranki.

§ 4.

Določila §§ 1—2 se ne uporabljajo na prodajanje mesa za prehranjevanje vojaških oseb, ki prejemajo naturalno prehrano, mesarji pa smejo izročati meso le proti potrdilu, ki ga je vpisati v knjigo zabeležnico (§ 3).

§ 5.

Ob dnevih, ob katerih ni dovoljeno prodajati meso, obrtniki ne smejo imeti mesa v zalogi v svojih opravičnih prostorih, ki so dostopni odjemalcem.

Politično okrajno oblastvo in v krajih, kjer je posebno cesarsko policijsko oblastvo, tudi to oblastvo ima pravico po svojih organih vsakčes

pregledovati prostore, v katerih se prodaja meso, in vpogledovati poslovne zapiske.

§ 6.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

§ 7.

Prestopke tega ukaza in predpisov, izdanih na njegovi podstavi, kaznuje politično okrajno oblastvo, ako ne spada dejanje pod strožjo kazen, z denarno kaznijo do dvetisoč kron ali z zaporom do treh mesecev, ako so dane obtežilne okolnosti, pa z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev.

Ako stori prestop ek obrtnik, se more razen tega odrediti, da se odvzame obrtna pravica, ako so dani pogoji § 133 b, odst. 1, lit. a) obrtnega reda.

§ 8.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Heinold s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

114.

Ukaz ministra za poljedelstvo v porazumu z ministroma za notranje stvari in trgovino z dne 8. maja 1915. l.,

s katerim se omejuje klanje goved in svinj.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za čas, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Krave in telice ter prasice, ki so v takem stanju brejosti, da morejo osebe, ki se pečajo z rejo, prodajanjem ali klanjem živine, spoznati to stanje, se ne smejo prodajati za klanje in tudi ne klati — izvzemši klanje v sili.

§ 2.

Molzne in plemenske krave, ženska in rezana teleta ter telice in voli do starosti 2½ let in junci ter biki do starosti 2 let se smejo le z oblastvenim dovoljenjem prodajati za klanje ali klati. Starost 2½ let je označena s 4, starost 2 let z 2 stalnima velikima sekalcema.

Za podeljevanje dovoljenja mora politično okrajno oblastvo v vsaki občini, ki pride v poštev, postaviti izvedeno osebo. Dokler se ni postavila taka oseba, opravlja ta posel v zmislu ukazov z dne 14. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 285) in z dne 23. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 353) postavljena izvedena oseba, ako je ni, predstojnik liste občine, v kateri je obrat živinorejca, oziroma vsakočasnega kmetovalca živinorejca.

Politično deželno oblastvo lahko izroči za dotični upravni okoliš ali tudi le za posamezne njegove dele oblast podeljevati v odstavku 1 omenjena dovoljenja političnemu okrajnemu oblastvu ali drugemu oblastvu.

§ 3.

Vsakdo je dolžen na poziv oblastva prevzeti službo v § 2, odstavku 2, omenjenega oblastvenega organa in jo izvrševati po najboljši vednosti in vesti.

Ta služba je častna služba.

§ 4.

Za teleta stara manj nego 6 mesecev je podeliti oblastveno dovoljenje za klanje ali za odprodajo za klanje živinorejcu, ako je v zadnjih 6 mescih, računaje nazaj od dneva zaprosila, najmanj dve tretjini pripadlih telet postavil za vzrejo. Vrhutega mora v tem primeru za zakol določeno tele na dan, katerega se odpelja, imeti znake zrelosti teleta, to je 8 sekalcev, ki so popolnoma prodrli in jih obdaja debelo dlesno, in zaceljen popek.

§ 5.

Oblastveno dovoljenje gledé telet in mladih goved (jalovine) se lahko podeli živinorejcu, oziroma kmetovalcu živinorejcu nadalje iz tehničnih razlogov.

Za take razloge naj zlasti veljajo:

1. Ako tele nima telesne sposobnosti za vzrejo;

2. bolezní, hibe in slaboten razvoj živali, ki se ne dá odpraviti;

3. ako ni prostorov, ki so potrebni za trajno nastanitev živinčet, če tudi samo za silo;

4. ako ni klaje, ki je potrebna za rejo;

5. tak gospodarski položaj živinorejca, oziroma kmetovalca živinorejca, da bi zanj, če bi odpalo izkupilo iz prodaje, to imelo za posledico občutno škodo za preživljanje ali za nadaljevanje obrata.

To dovoljenje pa se ne sme podeliti za teleta, ki nimajo v § 4 navedenih znakov zrelosti telet.

§ 6.

Za molzne in plemenske krave je podeliti oblastveno dovoljenje za klanje ali za odprodajo za klanje le tedaj, ako z ozirom na razmere dotičnega obrata ni gospodarsko osnovano, da bi se krave dalje redile.

§ 7.

Ako se podeli oblastveno dovoljenje (§ 2), se izroči živinorejcu, oziroma kmetovalcu živinorejcu s tekočo številko opremljeno potrdilo, ki ga je kupcu izročiti ob prodaji živinčeta. V tem potrdilu je navesti okoliščnosti, ki so bile merodajne za podelitev dovoljenja, in razen tega pri telicah, volih in bikih starost po stanju menjave zob. Nadalje je poodčititi starost živinčet tudi v živinskem potnem listu v razpredelku „Natančni popis živinčet“. Oblastveni organ (§ 2) mora podeljena dovolila po tekočih številkah vpisovati v seznamek ter navesti bistveno vsebino. Potrdilo odzame oglednik živine in mesa o priliki klanja. Oglednik živine in mesa naj zbira potrdila in naj jih vsak teden oddá predstojniku tiste občine, v kateri se kolje. Predstojnik naj vpošlje potrdila političnemu okrajnemu oblastvu.

§ 8.

Ako se je podeljevanje oblastvenega dovoljenja v zmislu § 2, odstavek 3, izročilo političnemu okrajnemu oblastvu ali kakemu drugemu oblastvu, se sme, ako se živinče odpelja, da se zakolje, izdati živinski potni list za dotično živinče

še, ko je došlo dovoljenje političnega okrajnega oblastva ali omenjenega oblastva za klanje, in to dovoljenje je v živinskem potnem listu in v jukstadrezku zvezka živinskih potnih listov poodčititi z navedbo številke in datuma dotičnega oblastvenega razpisa.

Ako pa gre za odvoz živinčeta, ki ni določeno za zakol, je na živinski potni list zapisati zaznamek „Se ne sme pripustiti za zakol“.

§ 9.

Politično okrajno oblastvo izvršuje nadzorno pravico nad izvrševanjem tega ukaza in lahko odredbe občinskega predstojnika, oziroma v zmislu § 2 postavljenega posebnega funkcionarja izpremeni ali razveljavi.

Ako se dovoljenje klanja odreče, je zoper to dopustna pritožba, ki jo je vložiti v 14 dneh na političnem okrajnem oblastvu. Politično okrajno oblastvo odloči o tej pritožbi končnoveljavno v 8 dneh, zaslišavši občino. Ako je politično okrajno oblastvo samo odločilo o podelitvi dovoljenja za klanje, se ta odločba ne more izpodbijati.

§ 10.

Živinčeta v § 2 oznamenjenih vrst se ne smejo pripuščati na semnje za klavno živino, ako se ne predloži v § 7 omenjeno potrdilo, oziroma z dovolilnim pristavkom (§ 8) opremljen živinski potni list.

§ 11.

Kdor proda živinčeta v § 1 oznamenjene vrste za zakol ali jih da zaklati, nadalje

kdor proda brez dovoljenja živinčeta v § 2 navedenih vrst za zakol ali jih da zaklati,

kdor kupi taka živinčeta za zakol brez klalnega dovoljenja ali

kdor podaja vedoma napačne podatke, da doseže klavno dovoljenje, ali

kdor nalašč povzroči okoliščnosti, ki so merodajne za podelitev klalnega dovoljenja,

kdor se brez osnovanega razloga brani prevzeti ali nadaljevati službo v § 2 navedenega oblastvenega organa, končno

kdor sicer ravna zoper predpise tega ukaza,

se zakrivi prestopka tega ukaza, ki ga kaznuje politično okrajno oblastvo z denarnimi kaznimi do 500 kron, oziroma z zaporom do enega mesca.

Razen tega lahko politično okrajno oblastvo, ako je treba, ukrene, da se dotična živinčeta na lastnikove stroške in nevarnost primerno nastanijo ali tudi prodajo.

Ako se stori prestopok v izvrševanju obrti, se lahko razen tega odredi, da se odvzame obrtna pravica, ako so dani pogoji § 133 b, odstavek 1, it. a, obrtnega reda.

§ 12.

Določila §§ 1 in 2 se ne uporabljajo:

- a) na živinčeta, ki se za namene klanja uvažajo iz inozemstva;
- b) na živinčeta, ki se zakoljejo v sili.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč 14. dne maja 1915. l.

Hkratu neha veljavnost ukaza z dne 23. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 353). Na podstavi tega ukaza podeljena dovoljenja pa ostanejo v moči.

Heinold s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

115.

Ukaz ministra za poljedelstvo v porazumu z ministroma za trgovino in notranje stvari z dne 8. maja 1915. l.

o trgovini z živino.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za čas, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Kupčevalci z živino se morajo izvršujē kupčevanje z živino izkazovati o svoji obrtni pravici s tem, da pokažejo obrtni list.

§ 2.

Ako postavijo kupčevalci z živino nakupovalce, morajo to naznaniti političnemu okrajnemu oblastvu stojališča dotičnega obrtnega obrata, ki izda za vsakega nakupovalca izkaznico.

Izkaznica se sme izdati le za take osebe, ki so popolnoma zanesljive.

Zoper nakupovalce, ki kupujejo živino brez te izkaznice, je treba kazensko nastopati.

§ 3.

Kupčevalec z živino je dolžen pisati knjige zabeležnice, v katere je vpisovati vse kupe in prodaje z navedbo plačane in dosežene cene, in jih na zahtevanje vsakčas pokazati političnemu okrajnemu oblastvu.

§ 4.

Politično deželno oblastvo ima pravico za posamezne okoliše prepovedati nakupovanje živine hodē od hiše do hiše.

§ 5.

Ako bi se v kakem okolišu pokazale neprilike v kupčevanju z živino, ima politično okrajno oblastvo z izjemo, oznamenjeno v § 7, pravico izdajanje živinskih potnih listov v posameznih občinah narediti odvisno od njegovega pooblastila.

To pooblastilo se ne sme podeliti, ako gre za nakupovanje živine po kupčevalcih, ki ne morejo dokazati svoje obrtne pravice, ali po nakupovalcih, ki nimajo izkaznice (§ 2).

§ 6.

Pooblastilo političnega okrajnega oblastva mora občinski predstojnik ali organ, kateremu je poverjeno izdajati živinske potne liste, poočiti tako na živinskem potnem listu kakor tudi na juksta-odrezku zvezka živinskih potnih listov z navedbo datuma in številke oblastvenega razpisa.

§ 7.

Za promet živine, ki jo pridobi kmetovalec od drugega kmetovalca za nadaljnje obratovanje svojega gospodarstva, se morejo tudi v primeru

zaukaza, ukrenjenega v zmislu § 5, izdajati živinski potni listi brez pooblastila političnega okrajnega oblastva.

V živinski potni list je v tem primeru vzprejeti zaznamek: „Izdan na podstavi § 7 ministrstvenega ukaza z dne 8. maja 1915. l. (drž. zak. št. 115). Se ne sme pripustiti za zakol.“

§ 8.

Ako se odreče v § 5 navedeno pooblastilo, je dovoljen zoper to priziv na politično deželno oblastvo, ki ga je vložiti v 8 dneh na političnem okrajnem oblastvu; politično deželno oblastvo odloča končno veljavno.

Poljedelsko ministrstvo izvršuje nadzorno pravico nad izvrševanjem tega ukaza in more odredbe nižjih oblastev izpremeniti in razveljaviti.

§ 9.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

§ 10.

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična oblastva z denarnimi kaznimi do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev.

Ako je storil prestopok kupčevalec z živino, se lahko razsodi tudi na izgubo obrtne pravice, ako so dani pogoji § 133 b, odstavek 1, lit. a, obrtnega reda.

§ 11.

Ta ukaz dobi moč 14. dne maja 1915. l.

Heinold s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...

Die Provinz...